

bescherming reeds jaren lang hun aandacht hebben geschonken aan dit gebied. Vogelbescherming laat het bewaken van April tot Augustus. Natuurmonumenten had er reeds eenige bezittingen verworven n.l. het Molenmieland aan den weg van de Haven naar den Burg en Büttikofers Mieland, omtrent den Waler weg. En daarbij komt nu nog de Fienweid, als een geschenk van vijftentwintighonderd vriendinnen en vrienden ter gelegenheid van mijn zeventigsten verjaardag. Iedereen moet begrijpen, hoe trotsch en dankbaar ik mij gevoel.

Kijk nu eens naar de kaart en zie wat een belangrijke strategische positie de Vereeniging tot Behoud van Natuurmonumenten nu inneemt in het lage land tusschen Hooge Berg en Heerenweg. Hoogstwaarschijnlijk worden de natuurmonumenten Büttikofers Mieland en de Fienweid zelfs nog vergroot. Bovendien zijn ook de overige gronden grootendeels aan de zorgen van Vogelbescherming toevertrouwd, zoodat wij feitelijk wel het heele gebied als één groot ornithologisch natuurmonument mogen beschouwen.

Maar het vee spreekt ook een woordje mee en heeft een poot in 't spel. En daarvoor is het goed, dat wij naast de beschermde gebieden ook de eigen bezittingen hebben. Nu gaan we de Fienweid behandelen als hooiland en nagrass en wanneer dan de Groote Sterns weer eens een kansje willen wagen, zal daar geen koe hem deren. Dat kan hun te pas komen, want ze krijgen het op hun eiland Griend een beetje benauwd.

We weten niet precies, wat Fienweid beteekent en eigenlijk ook niet, hoe het gespeld moet worden.

JAC. P. THIJSSSE.

OCTOBER.

De beuken hebben in 1935 flink gedragen, dus we mogen weer rekenen op druk bezoek van keepon en onze waarnemingen van den winter 1933—'34 voortzetten. In 1934 hadden de beuken weinig vrucht gezet en we kregen dan ook in den winter hier weinig of geen keepon te zien. Meteen willen we een vraagteeken zetten bij de bewering, dat de beuk om de zes jaren overvloedig zou dragen. We weten nu alvast, dat in 1933 en 1935 goede beukennootjes jaren zijn geweest. Over het min of meer rijk vrucht dragen van boomen en heesters bestaat velerlei bijgeloof o.a. dat een rijke dracht van meidoorns, lijsterbessen, vlier etc. een strengen winter en drukken vogeltrek zou voorspellen. Ik waardeer dergelijke beweringen alleen als aansporing voor nauwgezet en voortgezet waarnemen.

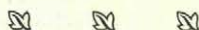
De kardinaalsmuts rechts bij den ingang van Thijssse's Hof, rijk vrucht dragend, stond in 1934 in de laatste week van October nog flink in blad, terwijl de zaden al uit de opengesprongen vruchten bungelden. Over kardinaalsmuts raak ik nooit uitgepraat, evenmin als over Monotropa, die hier dit jaar alweer niet boven den grond is verschenen, zelfs op de plaatsen, waar er anders honderden staan. Die Monotropa is geheel en al afhankelijk van de paddenstoelen. Inmiddels is er een klein kansje, dat de overvloedige regens van de laatste dagen van Augustus en van September tegelijk met de paddenstoelen ook nog wat stofzaad omhoog jagen. We zullen tengevolge van die late regens na langdurige zomerdroogte nog wel meer „herlevingsverschijnselen" te zien krijgen. Zoo verwacht ik een rijken nabloei van duinroosjes, vooral in een perceeltje, dat ook in vroeger jaren onder dergelijke omstandigheden mijn aandacht heeft getrokken.

Heb ik u ook al eens gevraagd, om te letten op de kleur der duindoornbessen? Wij hebben ze hier van licht groenachtig geel af tot donker oranje, jaar op jaar aan dezelfde planten. Ook merken we verscheidenheid in vorm en grootte van de bladeren van den duindoorn op en we hebben één exemplaar, dat er een paar ongedoornde takken op na houdt. Dat is niet het gevolg van de standplaats want de struik staat op een hooge, droge, heete plek. Hoe oud worden duindoorns? Van Dieren zegt, dat hun op Terschelling (arm duinzand) slechts een kort leven is beschoren. Van Hoey Smith liet mij op Voorne een stamblokje zien met ongeveer veertig jaarringen. Nu gaan we in het Kennemer duin ook eens naar een dikkerd uitkijken.

In October wordt het water van de plassen gaandeweg blank. De bladeren van verschillende waterplanten sterven af voor zoover ze niet vervreten zijn. Vele maken eerst hun merkwaardige winterknoppen: de fonteinkruiden, blaasjeskruiden, duinblad, waterpest. Veenwortel slaagt er soms in, om te overwinteren aan de oppervlakte van het water. De gele Watergentiaan blijft dikwijls onvervaard doorbloeien tot in November.

Ter bevordering van een stabiele instelling van de herfstvacantie moeten wij nog eens in het bijzonder letten op de vierde week van October. Ik wensch te betoogen, dat er dan altijd goede kans bestaat op mooi weer en dat in die dagen de fraaie herfstverschijnselen in volle grootschheid beleefd kunnen worden: vogeltrek, vogelzang, vogelspel, weelde van paddenstoelen, kleur van rijpe vruchten en herfstblad, het vallen van de bladeren en verder nog de vele mooie spinnen, prachtige rupsen, late hommels, wespen, vliegen. Hoe meer ge in bijzonderheden afdaalt, hoe rijker die tijd blijkt te zijn en hoe noodzakelijker het voorkomt, om daar een „volksfeest” van te maken. Dat wil zeggen „vacantie”.

JAC. P. THIJSSE.

BOEKBESPREKING.

Gids voor Nieuwkoop en Noorden (Vaardingen, Nationaal Uitgever).

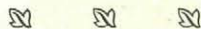
Dit fraai uitgevoerd boekje vestigt de aandacht op het ons zoo dierbare gebied van de Plassen van Nieuwkoop en Noorden. Het geeft aardige historische bijzonderheden en getuigt ook van waardeering voor landschap, flora en fauna, predikt zelfs behoud en bescherming. Maar tegelijk wordt de vestiging van „zomerhuisjes” gestimuleerd. We vinden er leerzame mededeelingen over het Gemeentelijk Ontginningsbedrijf, de vuilstorting vanwege Leiden, Wassenaar en het Gemeentelijk Electricch Bedrijf van 's-Gravenhage. De samensteller van de Gids tracht ons gerust te stellen met de mededeeling, dat het vuil wordt gestort op „minderwaardig rietland” en dat er tot nu toe nog maar zes h.a. bedekt is. Intusschen is het contract met Leiden verlengd tot 1949. Denkt men er wel eens aan, dat hoogstwaarschijnlijk nog eenige duizenden jaren lang menschen in Nederland zullen moeten *leven*? Onze aandacht blijve gevestigd op de voor mooi leven toch wel onmisbare Plassen van Nieuwkoop en Noorden.

JAC. P. THIJSSE.

Prentbriefkaarten van de Heidemaatschappij.

De Directie van de Heidemaatschappij zond ons een serie van fraaie prentbriefkaarten over haar werk. Ze geven allerlei te zien van omploegen van de hei, bewerking met vleugeleggen, beplanting, normaliseering van waterlopen, resultaten bereikt voor landbouw, fruitteelt en visscherij en ook „gespaard” natuurschoon. Ik wil dat woord „gespaard” niet meer gebruiken en zeg liever: „gerespecteerd” of „ontzien”. De Heidemaatschappij verdient hulde voor de wijze, waarop zij haar inderdaad geweldig werk onder de aandacht van het publiek brengt. Zij neemt in dezen merkwaardigen tijd een merkwaardige positie in.

JAC. P. THIJSSE.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Paling en Internationale Natuurbescherming. Dank zij het artikel van Strijbos kennen onze lezers het Natuurreservaat van de Camargue in de Rhône-delta.

Het wordt beheerd door de Société Nationale d'Acclimatation en bestuurd en bewaakt door een Directeur, een garde-chef en zeven gardes. Er bevinden zich twee huisvestingen voor bezoekers. Het is 16000 h.a. groot en de jaarlijksche onkosten bedragen 200.000 francs.

Dit bedrag werd tot voor korten tijd verschaft door de Société d'Acclimatation, door bijdragen van Vereenigingen en particulieren en door de pacht der palingvisserij. Ge begrijpt, dat in